

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav politologie

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

MICHAELA JARINOVÁ

MLADÍ KONZERVATIVCI

THE YOUNG CONSERVATIVES

Praha, 2012

Vedoucí práce: PhDr. Jan Bureš, Phd

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 25. 5. 2012

OBSAH

Úvod	7
Vymezení mládežnických organizací	9
Historické mezníky Mladých konzervativců.....	16
Organizační struktura.....	22
Zahraniční spolupráce	30
Spolupráce s příslušnou politickou stranou	33
Závěrečné porovnání.....	39
Závěr	42
Seznam literatury a použitých zdrojů	
Přílohy	

Seznam použitých zkratk

CDK - Centrum pro studium demokracie a kultury

CDU/CSU – Křesťanskodemokratická unie/Křesťanskosociální unie

CEP - Centrum pro ekonomiku a politiku

CEYC – The Central European Youth Conference

DEMYC - The Democrat Youth Community of Europe

EDS – The European Democratic Students

ESTA - The European Security Transport Association

EU – Evropská Unie

EYC – The European Youth Conservatives

IYD - The International Youth Democrat

MK – Mladí konzervativci

MO– Mládežnická organizace

NATO – The North Atlantic Treaty Organization

ODS – Občanská demokratická strana

ÚVOD

Téma mládežnických organizací není v České republice řádně zpracováno. Lze konstatovat, že je spíše opomíjeno. Do určité míry je to pochopitelný stav, mládežnické organizace jsou u nás stále v širokém povědomí méně známé, i když dnes se se vznikem nových politických stran objevují i jejich mládežnické organizace (viz strana TOP 09 a vznik Mladých demokratů, či Mladí zelení, kteří se ale od Strany zelených poněkud distancují). Zahraniční politologické práce, věnující se tomuto tématu, jsou na tom o mnoho lépe, ovšem s tím souvisí vysoký počet členů vstupujících do těchto organizací (např. německá strana CDU/CSU má ve své Junge Union zhruba 500 000 členů) a jiný politický i historický vývoj v těchto zemích. U nás taková velká participační účast v mládežnických organizacích zatím není. Tyto organizace v České republice mají okolo 1 000 členů. Je ale patrné, že členství mladých lidí začíná pozvolna stoupat díky veřejnému propagování a větší medializaci těchto sdružení. Je zde patrné oživení spolkových organizací mládeže, která může navázat na spolkovou činnost a tradici první republiky.

Zkoumání mládežnických organizací je pro politology a také pro společnost důležité. Důvodů pro to může být několik. Prvním z nich je vzájemný vztah mládežnické organizace a politické strany, který je často intenzivní. Avšak v oficiálních dokumentech a stanovách není důkladně vysvětlen a popsán. Proto je prvořadě zkoumat jak formální, tak neformální vztahy mezi oběma organizacemi a míru vlivu politické strany na mládežnickou organizaci a jak může mládežnická organizace ovlivnit politickou stranu. Druhým, také významným důvodem pro výzkum mládežnických organizací je fakt, že se tato uskupení mladých lidí stávají pro politické strany určitými základnami budoucích stranických elit. Aktivity, fungování, programově- ideová orientace a také prostředí mládežnických organizací tak mají vliv na budoucí názory a orientaci členů později v již stranické politice. V této práci se zabývám Mladými konzervativci, organizací, která je programově napojena na Občanskou demokratickou stranu.

Mým záměrem v této práci je přiblížit význam mládežnických organizací, pokusím se vymezit, co tzv. mládežnické organizace znamenají, jak je definují odborníci, kteří se k tomuto tématu vyjadřují, jaký mají tyto organizace význam pro společnost. Na mnou vybraném příkladu mládežnické organizace toto objasním. Zaobírám se strukturou Mladých konzervativců, jejich aktivitami, historickými mezníky, ideologickými názory a

přesvědčením, náhledy na českou politiku, zahraniční spolupráci ve spojitosti shodné ideologie a spolupráci s podobnými organizacemi a s příslušnou politickou stranou, která má vliv na členy této organizace.

Problémem při psaní této práce je hlavně nedostatek odborné literatury vztahující se k problematice mládežnických organizací. Jediným uceleným sborníkem a nejstěžejnějším dílem je dílo od V. Šimíčka: Mládežnické organizace politických stran. Další důležitou využitou literaturou byly knihy od S. Balíka : Občanská demokratická strana a česká politika: ODS v českém politickém systému, M. Nováka: Systémy politických stran: úvod do jejich srovnávacího studia, článek I. Telce: Spolkové právo: právně samostatné organizační jednotky. U této práce pak bylo především nutné využít internetové zdroje, ze kterých byly čerpány jednotlivé stanovky a programy organizací. Konkrétně se jedná o vlastní webové stránky Mladých konzervativců a jiných organizací, které jsou v práci zmíněny. U cizojazyčných stránek je použit překlad autorky.

Práce je rozdělena do pěti kapitol, kde jsou postupně uváděny vymezení mládežnických organizací, teoretické uchopení těchto sdružení a dále historické mezníky, které na současné fungování organizace měly vliv. Dále je uvedena organizační struktura Mladých konzervativců, která je podobná politickým stranám. Zmíněná je také spolupráce se zahraničím, názorová profilace a spolupráce se stranou ODS. V práci jde především o srovnání teoretické roviny mládežnických organizací s fungováním a praxí Mladých konzervativců.

1. VYMEZENÍ MLÁDEŽNICKÝCH ORGANIZACÍ

Mládežnické organizace (dále jen MO) v současné době tvoří nedílnou součást českého politického spektra. Mládežnické organizace nejsou v povědomí obyvatel moc známy. Jsou známé spíše MO radikálnějšího typu, které se řadí směrem k extrémnímu politickému směru, mezi které lze řadit Komunistický svaz mládeže pod záštitou KSČM - Komunistické strany Čech a Moravy, či dříve Republikánskou mládež, pod záštitou bývalé strany SPR-RSČ – Sdružení pro republiku-Republikánská strana Čech a Moravy. Někteří lidé mají mládežnické organizace možná stále ještě v povědomí jako dřívější Socialistický svaz mládeže a tudíž u občanů budí tyto sdružení povětšinou despekt. Kromě dvou výše zmíněných organizací se svazy a spolky po roce 1989 transformovaly a navazovaly na činnost podobně orientovaných sdružení z dob první republiky. V současnosti u nás existují, nebo vznikají nová politická sdružení, která jsou označována jako mládežnické organizace (např. Mladí konzervativci, Mladí sociální demokraté, Mladí zelení, Mladí křesťané atd.).

1.1 HLAVNÍ ZNAKY MLÁDEŽNICKÝCH ORGANIZACÍ

V jediné studii mládežnických organizací politických stran, která prozatím vznikla v České republice, se autoři V. Šimíček a kolektiv pokusili o vymezení jejích znaků. Podle nich může jít prvotně o **1. sdružení fyzických osob** (povětšinou se MO řadí k občanským sdružením¹), občanské sdružení, či jiné spolky, společnosti, svazy, hnutí, kluby, odborové organizace které mohou zakládat občané České republiky. To vše je součástí tzv. spolkového práva, které je u nás začleněno v Ústavě ČR a Listině základních práv a svobod. [VODIČKA, K., CABADA, L.: Politický systém České republiky, 2003, s. 190]

Organizace jsou také **2. sdružení mladých** (věkovou hranici musí určit stanovy, povětšinou se ale jedná o občany od 15 do 30 let, dříve bylo členství ve většině MO povoleno do 35 let, čímž se liší od politických stran, kde věková klauzule ke vstupu činí 18 let). Dále V. Šimíček uvádí, že musí jít o **3. politické sdružení**, neboli o organizaci, jejímž posláním (ne však jediným) je aktivní účast na politickém dění. Doslova lze říci, že vytvářejí aktivní účast na politickém dění, na procesu potýkání se se společenskými zájmy a jejich usmiřování poskytnutím podílů na vládě. [SCRUTON, R: Slovník politického myšlení, 1991, s. 97] MO

¹ Informace převzatá z přednášky ze dne 4.4. 2011, aktér sdružení POLIS, *Význam současných mládežnických organizací*.

Mohou sledovat a ve skutečnosti také sledují i jiné cíle, kupř. vzdělávání mladých nebo pořádání akcí, přednášek, kempů pro děti a mládež. Jako poslední pojmový znak zmiňují autoři **4. partnerství s politickou stranou**, ve smyslu určité „dceřiné společnosti“ politické strany, díky kterému může MO ovlivňovat politické dění, být aktivním účastníkem, mít i určitou zásluhu na uskutečňování politiky a své spolupracující straně za to poskytuje cenné služby, například propagaci u mladých lidí. Dalším znakem může být připodobnění mládežnické organizace k tzv. Catch-all party, nebo-li lidovým stranám. Mezi rysy lidových stran patří otevírání se všem skupinám obyvatelstva a integrace různých sociálních skupin. [Klíma, M.: Catch-all strany O. Kirchheimera, 1996, s.225] V zájmu udržení jednoty je nutné vyslechnout hlas všech skupin, názory mají jednotlivé skupiny většinou různé (kupř. pozice mladých členů MO a tzv. seniorů), musí se hledat kompromis v rozhodování, který bude schopen získat podporu od většiny². Jedná se o model podobný tzv. konsociační demokracii.³

1.2. MLÁDEŽNICKÁ ORGANIZACE A POLITICKÁ STRANA

Na základě zmíněných rysů mládežnických organizací je porovnám s charakteristickými znaky politických stran. Politická strana:

1. Je to trvalá organizace: nevzniká pouze za krátkodobým účelem, na rozdíl od jiných spolků a organizací objevujících se pro některou konkrétní věc - petice, schválení určitého zákona apod.)

2. Územní organizace s celostátním nebo regionálním dosahem

3. Strana má vůli vykonávat moc

4. Vyhledává lidovou podporu ve volbách. [NOVÁK, M. : Systémy politických stran, 1997, s. 22]

Poslední dva prvky nalezneme na rozdíl od MO pouze u politických stran, tzv. 3. a 4. bod náleží pouze politickým stranám. Člen MO se může zúčastnit voleb, ale pouze na kandidátní listině konkrétní politické strany, politického hnutí nebo koalice. Podle zákona o

² MO se snaží ve své struktuře dodržovat obecné demokratické zásady, zejména pak princip většiny [ŠIMÍČEK, V.: Mládežnické organizace politických stran, s. 15]

³ Konsociační demokracie je pojem, který použil Arend Lijphart v roce 1968 při studiu politického systému Nizozemska, později e pokusil dát do souladu klasifikační kategorie demokracie konsociační a westminsterské v rámci obecněji určené typologie majoritní a konsenzuální demokracie. Konsociační demokracie je blíže konsenzuálnímu typu. Kupř. jedním z prvků je kooperativní jednání elit (kompromis u jednání), segmentace společnosti (mladší členové x starší), hlavním cílem je dosažení vzájemné rovnováhy mezi segmenty společnosti. [DVOŘÁKOVÁ, V. : Základní modely demokratických systémů, 2008, s. 27]

volbách do parlamentu poslanecké sněmovny tudíž samotná MO nemůže kandidovat. [http://www.senat.cz/volby/zak247_1995.php, cit 12.11.2011]

K MO můžeme použít parafrázi přirovnání V. Šimíčka, který tvrdí, že politickou stranu si lze představit jako zaměstnance se značnými zkušenostmi a vlivem na celý chod podniku, kdežto mládežnická organizace je pouze student na praxi, který dělá straně asistenta a snaží se přiučit všemu novému od starších školitelů. [ŠIMÍČEK V.: Mládežnické organizace politických stran, s. 10]

S těmito okolnostmi může vyvstat otázka: „Za jakým účelem mládežnické organizace vznikly a jaké plní funkce?“ Jednou z nich je vytváření nových stranických elit. Tyto organizace jsou určitá centra trénování politiky nanečisto pro mladé lidi, kteří si zde mohou utřídit své dosavadní politické přesvědčení, názory a kvalitnější argumentaci, před vstupem do takzvané skutečné politiky. Co se týká politické strany, pro ni to znamená, že se vstupem do mládežnické organizace, která je napojena na určitou „mateřskou“ stranu, tato strana pak získá širokou volební základnu a případně i další nové členy. Velkým přínosem je i to, že tito mladí politici jsou označováni za perspektivní a velmi vítaný nový článek politické strany. Přicházejí s novými nápady, prosazují je. Členové mládežnických organizací tvoří přínosný element své přidružené politické strany.

1.2.1. POLITICKÉ FUNKCE MLÁDEŽNICKÝCH ORGANIZACÍ

Politická funkce MO je také **1. Zastupování strany mezi mládeží**. Prioritní úlohou organizací je získávat příznivce mezi mládeží, která se nechá lépe přesvědčit, než starší generace, která mívá své názory už upevněny, či konzervativněji smýšlí. MO tedy začleňuje mladé lidi do politického systému a slouží stranám jako užitečný pomocník nejen při kampani ve volbách. **2. Zastupování zájmů mládeže uvnitř politické strany a ve společnosti** - tím je míněno vnášení nových řešení ke starým otázkám týkající se politiky a politických témat vůbec, tzv. vnášení nová témata do vnitrostranických diskuzí. **3. Výchova stranického dorostu** znamená přivádění nových členů do MO a snahu o jejich následné sympatizování s hlavními myšlenkami MO a tím i politické strany, se kterou MO spolupracuje. [ŠIMÍČEK V.: Mládežnické organizace politických stran, 1999, s. 12]

V souvislosti s mládežnickými organizacemi a politickými stranami lze říci, že politické strany jsou předpokladem pro fungování pluralitní demokracie, jakou bezesporu Česká republika je. Mládežnické organizace mohou v tomto systému fungovat jako partneři politických stran, ovšem s ne stejně vymezenými cíli. Úloha MO může být daleko zajímavější

a přínosnější pro větší počet občanů než klasická politická strana. Může sdružovat lidi od nižšího věku, otevírají se širším skupinám obyvatel, integruje lidi a forma občanského sdružení dává šanci na členství i zaměstnancům, kteří by do politické strany vstoupit jinak nemohli (např. policisté).

1.2.2. ÚČAST MLÁDEŽNICKÝCH ORGANIZACÍ NA POVINOSTECH POLITICKÝCH STRAN

Je důležité si uvést také právní privilegovanost mládežnických organizací ve srovnání s privilegii politických stran. Nejprve je to účast na volbách, jelikož MO není politickou stranou, tak se nemůže jako taková zúčastnit voleb, pouze může jako zvláštní organizace politické strany konkrétní program v průběhu kampaně podporovat. S tím souvisí právo na přístup k veřejnoprávním sdělovacím prostředkům v rámci volební kampaně. Právo na finanční příspěvek od státu MO nemají, sice mohou získat příspěvek od státu jako jiné spolky v České republice, ovšem toto se nevztahuje na jejich účast na volební kampani politické strany. Dále oproti politické straně, která může být rozpuštěna na základě rozhodnutí vlády a prezidenta, spolky mohou být rozpuštěny na základě nařízení Ministerstva vnitra. Co se týká dodržování demokratických stanov a demokraticky zvolených orgánů, u občanských sdružení nic podobného není, ovšem to zcela záleží na každé konkrétní organizaci. Většina MO podporuje demokratické strany a tudíž se jejich orgány a nařízení tímto bodem řídí. [VODIČKA, K., CABADA, L.: Politický systém České republiky, 2003, s. 224]

1.3. JINÁ KLASIFIKACE ZNAKŮ MLÁDEŽNICKÝCH ORGANIZACÍ

Kritérií a znaků mládežnických organizací existuje ještě více. Můžeme je rozlišit do politického spektra na tzv. pravicové (Mladí konzervativci) a levicové (Mladí sociální demokraté), či extrémistické (již zmíněný Komunistický svaz mládeže). Další kritérium může být vztah ke spřízněné politické straně. Vztah k politické straně je většinou dán v obsahu stanov MO a také finanční podporou od dané politické strany a cíly MO. Mládežnická organizace může být **zvláštní organizací politické strany**. Znamená to, že mají jiné úkoly v politické straně než kupř. její regionální kluby. Mají nezávislost oproti zmíněným klubům, to znamená, že mohou vytvářet svou vlastní politiku, ale celkově jsou MO začleněny do politické strany. Dále je to **vedlejší organizací politické strany**, podle A. Roztočila je tato

kategorie nejrozšířenější mezi MO. Organizace není na stranu veřejně napojena, ale i tak sleduje zájmy, programy a plány své politické strany a respektuje je a podporuje. [ROZTOČIL, A. : Mládežnické organizace politických stran, 1997, s. 14]. Uvádím ještě **sympatizující politickou organizaci** (u nás Mladí zelení, v současnosti už i Mladí křesťané). Tady je MO naprosto nezávislá, i když názorová blízkost mezi MO a stranou existuje. Ovšem MO jí nijak nepodporuje a nesympatizuje s ní, jinak by se opět jednalo o vedlejší organizaci politické strany. Neopomenu zmínit ještě dílo G. Westerwelleho, který píše o tzv. **kategorii kvalifikovaných pomocných organizací**, do této kategorie bychom zařadily charakteristické rysy sympatizující politické organizace a vedlejší organizaci politické strany [WESTERWELLE, G.: Das Parteienrecht und die politischen Jugendorganisationen, 1994, s. 85.]

Dalším z jiných pohledů na teorii mládežnických organizací je právní vznik. Obecně spadají Mládežnické organizace pod zákon o sdružování občanů č. 83/1990 Sb. (ZSO). MO jako občanská sdružení (OS) vznikají tehdy, pokud je vytvořen organizační výbor, který tvoří občané České republiky - stačí alespoň jeden starší osmnácti let, vytvořené stanovy OS, podpisy členů přípravného výboru. Nutné je poté ověření správnosti údajů Ministerstvem vnitra. Sdružení pak vzniká platnou registrací, tzv. rozsudkem o neodmítnutí registrace. Dalším důležitým prvkem MO jsou jejich stanovy, ve kterých jsou uvedeny tyto údaje: sídlo OS, jeho název, cíl činnosti, orgány MO, volby, hospodaření, symboly, otázky zániku, existence jiných právních a zavazujících dokumentů. V případě změny stanov, je organizace povinná zaslat nové znění stanov Ministru vnitra. Zákon nevyklučuje existenci dalších dokumentů – program, organizační řád, volební řád. Všechny tyto dokumenty ale nesmí být v rozporu se stanovami, platí zde zásada hierarchie norem. Stanovy jsou jakousi ústavou mládežnických organizací politických stran.⁴ [TELEC, Ivo: „*Spolkové právo*“, Praha 1998, s. 25]

Jiným bodem může být pohled na MO jako na zájmové organizace. Za tyto organizace nelze tak úplně považovat politická mládežnická sdružení kvůli jejich vazbě na konkrétní politickou stranu. Mnohé zájmové organizace (například sportovní, kulturní apod.) sice také mohou ovlivňovat politiku, ovšem nezaměřují se na jediný politický subjekt. Organizace, jež vazbu na konkrétní politickou stranu mají (tedy i mládežnické organizace), označuje A.

⁴ Viz příloha č. 1.

Barták za *organizace přidružené k politickým stranám*. [BARTÁK, A.: ODS a přidružené organizace, in *Občanská demokratická strana a česká politika*, 2006, s. 257] Upozorňuje přitom, že ona vazba ke straně, která je odlišuje od ostatních zájmových organizací, by měla mít i určitou formálně-institucionální podobu, přičemž nelze vyloučit ani neformální vazby. Nezbytné však je, aby se organizace přidružená k politické straně za takovou sama považovala a měla tento status zakotven ve svých stanovách.

A. Barták ve své knize „*ODS a přidružené organizace*“ zaobírá těmito uskupeními a přitom tedy Mladé konzervativce označuje jakožto přidruženou organizaci ODS. Tím je zařazuje k CEVRU- Liberálně konzervativní akademie nebo také CEPU- Centrum pro ekonomiku a politiku⁵. Tyto organizace jsou podle něj označovány jako think- thanky. Lze Mladé konzervativce označit za český think- thank? Think. Thank jsou organizace, v jejichž zájmu jsou znalosti a přenos informací o uplatňování idejí při utváření různých sektorů politiky. Jedním z nich mohou být i thin- thanky politických stran. [McGANN, James G., Weaver, R. Kent: *Think Tanks and Civil Societies*, 2000, s. 6] Ty mají být zaměřeny na členy a příznivce strany, mají být financovány ze stranických a státních dotací a svou agendu určují podle programu strany (což kromě Mladých demokratů, financovaných politickou stranou TOP 09 v současné době nikdo z MO není). Think-tanky lze chápat mimo jiné také jako organizace, které proměňují myšlenky a problémy v politická témata, jsou nástrojem k prosazování zájmů a jsou určitými místy pro vytváření nových politických témat. [SCHNEIDER, J.: *Think-tanky ve visehradských zemích*, 2003, s. 88-89] Všechny tyto aspekty spadají do výše zmíněných funkcí mládežnických organizací. Lze tedy jen obecně konstatovat, že jejich zařazení k jednomu z typů think-tanků nelze vyloučit.

Jak bylo zmíněno výše, autoři jako V. Šimíček uvádějí, že význam a vznik mládežnických organizací je spojen se vznikem tzv. lidových stran, které měly na formu a utváření MO vliv. Lidová strana, nebo se používá termín univerzální politická strana či catch-all strana, je strana, která v poválečném období vytlačila fungující politické strany na stavovském, třídním a ideologickém základě a zejména tzv. strany honorací. Mezi významné charakteristiky lidových stran patří otevírání se všem skupinám obyvatelstva a integrace různých sociálních skupin - například německá strana CDU, kde jsou zastoupeni zaměstnanci z nižších vrstev, střední stav, ženy, občané zajímající se o politiku na komunální úrovni i

⁵ Více v kapitole č. 5 Spolupráce s příslušnou politickou stranou

senioři ze středoněmeckého regionu. Tyto skupiny se zde integrovaly za pomoci reformy organizační struktury strany. To mělo vliv také na vnitrostranický proces tvorby politické vůle. Nedalo se již spoléhat na demokratické zásady, jako na princip vlády většiny. V zájmu udržení jednoty je nutné vyslechnout hlas těchto stranických skupin, protože se jejich názory povětšinou liší, musí se obrátit hledat kompromisní řešení schopné získat podporu všech skupin. U těchto stran pak vládne jakási konsociační demokracie. Již zmíněná německá CDU je jistým vzorem lidové strany – pro tuto stranu je MO nejvýznamnější, zvláště její Unie mladých (Junge Union), protože má okolo 500 000 členů (oproti 1 000 členů u českých MO). [WESTERWELLE, G.: Das Parteienrecht und die politischen Jugendorganisationen, 1994, s. 53] Styl hlasování s vyslechnutím všech stran, které se k problému vyjadřují a nalézání co nejschůdnějších rozhodnutí v lidové straně můžeme nalézt u MO. [ŠIMÍČEK V.: Mládežnické organizace politických stran, 1997, s. 10]

2. HISTORICKÉ MEZNÍKY MLADÝCH KONZERVATIVCŮ

Abychom blíže pochopili vymezení a specifikaci Mladých konzervativců, je důležité nastínit si některé důležité okamžiky jejich dvacetiletého fungování. Samotné založení Mladých konzervativců je jedním z nich. Po vzniku Československé federativní republiky se mladí lidé, kteří sympatizovali s liberálními, ale zároveň i konzervativními myšlenkami, začali zaobírat myšlenkou vzniku své vlastní organizace, která by je svedla a sdružovala dohromady. Mladí konzervativci (MK) uvádějí tyto důvody: *„Současně s formováním českého systému politických stran po roce 1989 a s bujarým rozvojem tzv. občanské společnosti vyvstala potřeba i v ČR (ČSFR) vytvořit mládežnické politické organizace, které by svou činností přispívaly k šíření svého politického přesvědčení mezi mladou generací.“* [http://www.konzervativci.cz/kdo-jsme/historie/, cit. 19. 11. 2011]. První z nich byli studenti elektrotechnické fakulty v Brně. Další z nich byli členové spolku Všehrd. (Spolek českých právníků Všehrd řadí se mezi nejstarší spolky u nás vůbec. Spolek je ryze studentský – to znamená, že většinu jeho členů a také jeho vedení tvoří studenti. Mezi jejich čestnými členy jsou ale i takové osobnosti, jako například Prof. Václav Klaus, prezident ČR, nebo Prof. Roger Scruton, anglický politolog, a další významné osobnosti právníckého a společenského života u nás i ve světě. Mezi aktivity patří zejména pořádání přednášek a dalších vzdělávacích akcí. Působí převážně na půdě Právnické fakulty Univerzity Karlovy, kde má spolek svoje sídlo. Jejich snahou je poskytnout všem studentům – tedy nejen členům, platformu, na které by mohli stavět svoje projekty. [http://www.vsehrd.cz/cs/vsehrd/o-nas/, cit. 19. 11. 2011]

V roce 1991 vznikla přípravná skupina pro založení Mladých konzervativců, která měla podporu v tehdejších Studentských listech a Občanském institutu. (Občanský institut je nestátní, nestraničnou, nevydělečnou kulturně-vzdělávací institucí konzervativního zaměření, jejímž cílem je podpora, šíření a rozvíjení myšlenek a hodnot, nezbytných pro fungování svobodné společnosti). Ideové kořeny Občanského institutu sahají do období před listopadem 1989, do prostředí disentu, "bytových seminářů" a protikomunistických iniciativ. Svou praktickou činnost zahájil Občanský institut v roce 1991. Jeho aktivity je možné rozdělit do tří vzájemně se více či méně prolínajících oblastí - pořádání přednášek, seminářů, vydavatelská činnost, provozování veřejně přístupné čítárny. [http://www.obcinst.cz/cs/o-obcanskem-institutu/, cit 19. 11. 2011] Toto byly kroky vedoucí k založení nové organizace. Zakládající dokument nesl název Charta Mladých konzervativců. První zakládající kongres se konal 8. 12. 2011 v Praze. Mezi hlavní body ustavujícího kongresu patřilo přijetí dokumentu

základních programových myšlenek a stanov nové organizace. Programové prohlášení vycházející z předložené Charty Mladých konzervativců definovalo MK jako „*politické sdružení mladých lidí v České republice, kteří cítí potřebu přihlásit se k liberálnímu konzervatismu a přispět k budování a fungování demokratické pluralitní společnosti v naší zemi.*“ [<http://www.konzervativci.cz/kdo-jsme/historie/>, dne 19. 11. 2011]. V programovém prohlášení také byla obsažena myšlenka pro sjednocení pravice v České republice, jejímž prostředkem se měli stát právě Mladí konzervativci. Kongres též schválil stanovy, podle nichž stál v čele MK kongresem volený prezident a volená výkonná rada. Prvním prezidentem MK byl zvolen David Částek. Vertikální členění organizace spočívalo na existenci klubů, k jejichž založení bylo třeba nejméně 5 členů MK, kteří vypracovali návrh stanov svého klubu. Kluby tak postupně vznikly v Brně, kde je i sídlo organizace, Praze, Jičíně, Frýdku-Místku, Klatovech, Plzni, Ostravě, Třebíči, Písku, Ústí nad Orlicí a Strakonících. V neposlední řadě schválil první kongres i členství MK v mezinárodních organizacích DEMYC⁶ a ESTA⁷.

Dalším kongresem byl II. kongres MK, který se konal v říjnu 1992 v Brně. Tento kongres přinesl větší změnu v oblasti stanov. Bylo nově zřízeno kolegium předsedů klubů MK, které sloužilo jako poradní orgán výkonné rady. Další IV. kongres MK svolaný na říjen 1993 do Prahy přinesl změnu jak ve vedení organizace, tak i v politické profilaci MK. Po volbách byla funkce prezidenta přejmenována na předsedu a sídlo organizace bylo přesunuto do Prahy. Následuje změna stanov, která povolila členům MK souběžné členství pouze v Občanské demokratické straně, zatímco doposud bylo členství v MK neslučitelné pouze s členstvím v jiné mládežnické politické organizaci či v levicové politické straně. Stanovy také byly rozšířeny o ustanovení, podle kterého jsou MK mladým křídlem ODS. Jasně je tedy znatelná přímá profilace MK směrem k ODS, o jejíž konkrétní naplnění se nově zvolené vedení pokusilo. Byla proto vedena jednání s vedením ODS, jejichž cílem byla implementace spolupráce mezi MK a ODS do stanov této nejsilnější pravicové strany. Roku 1993 zaznamenali MK úspěch i na mezinárodní politické scéně, protože společně s britskými Mladými konzervativci, dánskou Konzervativní mládeží a islandskou organizací SUS založili Evropské mladé konzervativce (EYC). V prosinci 1994 se v pražském Národním domě

⁶ DEMYC- nebo- li **The Democrat Youth Community of Europe je mezinárodní organizace, která spojuje mladé lidi s křesťanskými demokraty, konzervativci a podobně smýšlejícími lidmi po celé Evropě. Jejich cílem je také provádění vzdělávacích seminářů, setkání osob a spolupráci mezi členy této organizace.** [<http://www.demyc.org>, cit 19. 11. 2011]

⁷ **ESTA The European Security Transport Association. Mezinárodní organizace, která vznikla v Bruselu v roce 1975. Zajišťuje zabezpečení dopravy skrze Evropu a dbají na dodržování stanov evropské politiky v těchto záležitostech.** [<http://www.esta-cash.eu/>, cit 19. 11. 2011]

uskutečnila vůbec první akce Ekonomického klubu MK, který se stal zároveň prvním odborným klubem v rámci struktury sdružení. V pořadí již V. kongres MK byl svolán na leden roku 1995 do pražského paláce Adria. Významnou změnou ve stanovách se stalo ustanovení, podle kterého nebylo členství v MK vázáno na regionální klub. Výkonná rada byla přejmenována na Výkonný výbor a současně tento orgán přestal být volený kongresem, plně ho jmenoval předseda MK. Také bylo vypuštěno ustanovení zakazující členům MK vstupovat do jiných politických stran než ODS. V. kongres tak znamenal opětovné otevření MK všem pravicovým politickým subjektům.

VII. kongres proběhl v březnu 1997 v Praze. Před kongresem panovala představa předsedy MK o koncepci jakéhosi duálního vedení, kdy na jedné straně by stál prezident MK jako reprezentant a mluvčí MK a na druhé straně předseda MK jako statutární orgán a hlava sdružení. Funkce prezidenta tak zůstala neobsazena. Ve věci orientace na politické strany bylo přijato usnesení, které chtělo, aby se MK orientovali smluvně na ODS, přesně tak jak je tomu u obdobných mládežnických politických organizací konzervativních a pravicových stran v Evropě.

VIII. kongres MK byl svolán do Prahy na prosinec 1997. Skupina kolem Davida Rýce, které se nezamlouvala myšlenka duálního vedení, začala shromažďovat podpisy pod petici požadující svolání mimořádného kongresu, což se nakonec podařilo. Místopředsedy tehdy ještě kompletně jmenovaného výkonného výboru se stali Hana Kabeleová a Petr Sokol. Vrcholem činnosti nového vedení MK se stala volební kampaň před předčasnými parlamentními volbami v prvním pololetí roku 1998. Členové MK se tak plně zapojili do kampaně ODS, známými se stala především hesla MK: „Děkujeme Vám, že stojíte vpravo!“ [http://www.konzervativci.cz/kdo-jsme/historie/, dne 19. 11. 2011] Ve stejný rok byly také znovu založeny kluby v Brně a Plzni.

Jako dvoudenní byl v prosinci 1998 uspořádán IX. kongres MK tentokrát v Brně. Změnou stanov byla ustavena funkce kongresem voleného I. místopředsedy. Předsedou byl znovu zvolen David Rýc a prvním místopředsedou Petr Sokol. Změny stanov se také týkaly reformy rady MK. Během roku 1999 požádali o rozpuštění svého klubu členové MK v Ostravě. Částečným zacelením této ztráty se stal vznik regionálního klubu v Moravské Třebové. Nejvýraznější akcí roku se však stalo otevření nové kanceláře MK ve Zborovské

ulici na Praze 5 za přítomnosti Václava Klause. Dověření projektu připraveného Davidem Rýcem znamenalo, že MK poprvé v historii získali dostatečné administrativní zázemí.

X. kongres MK se uskutečnil v prosinci 1999 a to v Praze a potvrdil ve funkci předsedy MK Davida Rýce. Znovu zvolen jako I. místopředseda byl Petr Sokol. Novinkou byla volba dalších dvou místopředsedů, kterými se stali Ladislav Mrklas a Jiří Pospíšil. V roce 2000 přibýly další tři regionální kluby a to v Olomouci, Hradci Králové a Chomutově. Na mezinárodním poli bylo pro MK úspěchem zvolení Petra Sokola místopředsedou EYC a EDS. Poslední kongres, na kterém byl zvolen David Rýc, se uskutečnil v prosinci 2000 v Praze. Novým prvním místopředsedou se stal Vít Šoupal, jelikož Petr Sokol se po neshodách s Davidem Rýcem rozhodl znovu nekandidovat. Řadovými místopředsedy se stali Jan Ryjáček a Martin Novotný. MK také získali místo mezi představiteli poslední evropské studentské organizace, v jejímž vedení nebyli ještě zastoupeni, jelikož vedle znovuzvolení Petra Sokola místopředsedou EDS se stal David Rýc místopředsedou DEMYC.

Na XII. Kongresu se novým předsedou MK stal Petr Sokol. Martin Novotný byl zvolen I. místopředsedou. Řadovými místopředsedy se stali Jan Ryjáček a Lukáš Paleček. Rok 2002 znamenal další rozvoj MK i přiblížení organizace směrem k ODS. Velkým úspěchem pro MK bylo zvolení dvou členů MK do PS PČR – Jiřího Pospíšila a Davida Šeicha, ovšem nejednalo se o volbu z důvodu souběžného členství v ODS. Rozvoj zaznamenalo i regionální působení MK, jelikož byly postupně založeny kluby v Ostravě, Středních Čechách, Ústí nad Labem a na Vysočině. Vedle regionálních klubů vznikl i nový odborný klub – politologický. Dvoudenní XIII. kongres MK se uskutečnil již tradičně v Praze na konci listopadu 2002. Jednání kongresu přineslo změnu ve stanovách rozšířením počtu volených místopředsedů na čtyři, což bylo zdůvodněno především výrazným nárůstem členské základny a počtu regionálních klubů. Současně byl navýšen počet volených členů rady MK na šest. Předsedou MK byl výraznou většinou zvolen Petr Sokol. Na funkci I. místopředsedy kandidoval Michal Šabatka, který byl také zvolen. Řadovými místopředsedy se stali Marek Nemeth, Vladimír Hirt, Zdeněk Mokrý a Lukáš Paleček. Po dlouhé době za zásadní změnu v politické orientaci MK lze považovat usnesení kongresu, kterým se zavázalo vedení MK k dalšímu jednání o prohloubení a případné smluvní zajištění vztahů s pravicovými stranami. Zejména zajištění vztahu k ODS, o kterém se jednalo do roku 2011. Již od XII. kongresu znatelný příklon MK směrem k ODS tak dosáhl svého vyjádření snahou o vzájemné smluvní uznání MK a ODS. Na mezinárodním poli znamenalo pro MK úspěch

znovuzvolení Petra Sokola za místopředsedu EDS. Již zmíněná část usnesení XIII. kongresu vyzývající k prohloubení vztahu k ODS byla naplněna v první řadě společným prohlášením předsedy ODS Mirka Topolánka a předsedy MK Petra Sokola, ve kterém oba představitelé za své organizace vyjádřili otevřenou ochotu vzájemně spolupracovat a všemožně se podporovat. Vyvrcholením snah vedení MK pak jistě bylo usnesení XIV. kongresu ODS, ve kterém byla Výkonná rada ODS zavázána k prohloubení spolupráce s Mladými konzervativci. [<http://archiv.ods.cz/akce/kongresy/14.kongres/prubeh/kroky.php>, cit 20.12.2011]

V pořadí XIV. kongres MK se uskutečnil na konci listopadu 2003 v Praze. Díky velkému zájmu členů MK o účast nikoli v tradičním jednacím sále zastupitelstva městské části Praha 5, ale v mnohem větších prostorách se tak tento kongres konal v Národním domě na Smíchově. Větší změnou zůstalo pouze rozšíření počtu volených místopředsedů na pět. Předsedou a prvním místopředsedou byli opět zvoleni Petr Sokol a Michal Šabatka. Významnější v pořadí již XVIII. kongres Mladých konzervativců se uskutečnil 10. listopadu 2007 v Praze. O pozici předsedy se na něm utkali Jiří Klindera a Richard Duřpekt. Předsedou MK byl zvolen Jiří Klindera. Kongres dále zvolil I. místopředsedou Jiřího Fremra a místopředsedy Zbyňka Klíče, Filipa Kloudu, Tomáše Kroupu a Jana Mlčocha. Kongres ve svém usnesení poděkoval dlouholetému předsedovi Petru Sokolovi za jeho práci, kterou pro MK během svého působení v organizaci vykonal. I v roce 2007 zaznamenalo MK rozvoj, a to založením regionálních klubů v Trutnově a Karviné. Zrušen byl klub na Praze 13. Založeny byly také dva odborné kluby - medicínský a technický.

Předposlední, XIX. kongres Mladých konzervativců, se uskutečnil dne 8. listopadu 2008. Novým předsedou MK se stal dosavadní I. místopředseda Jiří Fremr. Podstatnou změnou Stanov MK bylo především prodloužení funkčního období všech funkcionářů MK na dvě léta. Po tomto kongresu byla zahájena celá řada změn, mj. došlo k rebrandingu⁸, vytvoření nových internetových stránek, zakládání nových klubů apod. V dubnu 2009 proběhla v Hradci Králové ideová konference, kdy zejména v souvislosti se vznikem nových pravicových politických stran byla proklamována spolupráce s ODS a snaha tuto spolupráci posílit, čemuž napovídaly i výstupy vytvořené jednotlivými pracovními skupinami.

⁸ Rebranding je vytvoření nového jména, či termínu, symbolu, designu nebo jejich kombinace pro již zavedenou značku. Pozn. autora

V roce 2011 se uskutečnila oslava 20 let vzniku MK. Společně s nimi slavila také 20 let od vzniku Občanská demokratická strana. Na slavnostním meetingu, který se konal 30. 11. 2011, se již veřejně hovořilo o smluvním spojení ODS a MK. Dodnes se ale přidružení MK ve stanovách ODS neobjevilo (Nahlédnout je možno na stránkách ODS <http://www.ods.cz/stanovy>), ale došlo k podepsání Smlouvy o spolupráci, která dala veřejně najevo, že Mladí konzervativci a ODS spolupracují.

3. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MK

Organizační struktura Mladých konzervativců je podobná jiným mládežnickým organizacím, či občanským sdružením, orgány MK zase politickým stranám. V této kapitole popíší jejich hlavní orgány, přiblížím jejich hlavní cíle v politickém smýšlení, názorech, iniciativách apod. Aktivity MK jsou především přednášky, semináře a publikační činnost, MK vydávají svůj vlastní časopis, kde publikují články členové organizace a vyjadřují se k aktuálnímu dění na politické scéně u nás i ve světě a potom také k minulým událostem v MK. Název časopisu je Právý úhel. Jejich názorová profilace vychází z liberálně konzervativních myšlenek, tomu je v této kapitole též věnována pozornost.

3.1. HLAVNÍ ORGÁNY MK

Mládežnická organizace má strukturu svých orgánů podobnou politické straně. Hlavní roli mezi orgány MK hraje volené **Grémium** strany. Grémium sestává z **hlavního předsedy MK a pěti místopředsedy MK**, zastupující svůj regionální klub, kterými jsou členy. Součástí grémia je i **tajemník MK**. Druhým důležitým orgánem MK je Republiková rada. Republiková rada je hlavním poradním a iniciativním orgánem MK a skládá se z volených a nevolených členů. Členy Republikové rady jsou předseda MK, 1. místopředseda MK, sedm Kongresem zvolených členů Republikové rady, ze své funkce automaticky předsedové regionálních klubů MK, které existují déle než 3 měsíce, a předsedové odborných klubů MK. Vedlejšími orgány MK je Kontrolní a revizní komise. Ta se skládá ze tří členů volených kongresem MK. Dalším z nich je pak smírčí komise, která má pět členů, opět volených kongresem MK. Pro všechny členy MK a nejvíce pak pro členy, kteří vystupují v nějaké funkci jsou důležitým prvkem setkávací kongresy, kde se utvářejí základní teze v myšlení a orientaci jejich organizace, to se pak odráží v programovém prohlášení MK. [http://www.konzervativci.cz/co-delame/, cit 12. 12. 2011]

Velmi důležitou úlohu hrají v Mladých konzervativcích jednotlivé kluby, jak regionální: sídlo Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, tak hlavně jednotlivých odborných klubů, jako je např. **Ekonomický klub(EK)**, kde je cílem klubu podporovat odborný růst svých členů v oblasti hospodářské ekonomie a politiky. Zároveň EK přijímá stanoviska a vyjadřuje se

k aktuálním ekonomickým problémům. Dalším je **Zahraníční klub**, ten zejména pracuje pro členy, kteří se zajímají o zahraniční vztahy. Dalším odborným klubem je **Politologický klub**, který pořádá besedy s kupř. českými politology, snaží se také svým členům poskytnout odborné informace o českém a světovém politickém dění.⁹

3.2. ORIENTACE MK

Mladí konzervativci jsou nevládní občanské sdružení lidí¹⁰ konzervativního a liberálního smýšlení ve věku 15–35 let. Jejich cílem je se zapojit svou činností do společnosti. Setkávat se s lidmi podobných názorů a podobného věku. K tomu využívají vzdělávacích a jiných aktivit. Snaží se lidem zprostředkovat možnost rozšířit si znalosti a obzor tak, aby mohli participovat na vývoji České republiky. Jejich organizace je otevřena lidem s již vytvořenými názory v politickém dění, ale i těm, kteří si chtějí svou politickou orientaci teprve vyjasnit. Učí tak nejen mladé lidi diskuzi, aby si své názory dokázali racionálně obhájit a tím uměli použít argumenty pro objasnění svého názoru.

3.2.1. PROGRAM MK

Mladí konzervativci se vyjadřují k tématům, která jsou pro společnost a politiku žádoucí. K těmto tématům patří **národ, společenské uspořádání, politika, ústava, veřejná správa, vzdělávání a zahraniční spolupráce České republiky s mezinárodními organizacemi ve světě, zejména pak Evropskou Unií a Severoatlantickou organizací.** MK se hlásí k evropskému liberalismu a konzervatismu. Konzervatismus a liberalismus považují za evropské dědictví. Mezi těmito ideologiemi existuje rozdíl, ovšem Mladí konzervativci se snaží najít shodné prvky mezi tímto myšlením. Doslova říkají: *„Svobodu chápeme jako základní hodnotu, která musí být vždy spojena s řádem a odpovědností, bez nichž by přerostla v nepřijatelnou anarchii a stala by se sama sobě největším nebezpečím. Skutečnou svobodu a její důslednou ochranu mohou zaručit pouze legitimně a evolučně vzniklé instituce, především právní stát. Základem právního státu je úcta všech občanů*

⁹ Viz příloha č. 1

¹⁰ Viz kapitola č. 1, s.

k zákonu. Jsme přesvědčeni, že pouze společnost, ve které jednotliví občané dodržují zákony, může vytvářet takové veřejné instituce, které se budou principy právního státu řídit“. [http://www.konzervativci.cz/co-delame/, dne 12. 12. 2011] Dále podporují vynutitelnost práva. Rovnost je pro ně možná pouze v případě rovnosti před zákonem, kterou by stát jako jedinou měl vynucovat.

K pojetí **národu** se vyjadřují takto: *„Národ je sdružení lidí, které brání narušování přirozených komunit vlivy postmoderní společnosti (nekontrolované prosazování partikulárních zájmů zájmovými sdruženími, snahy o prosazování pozitivní diskriminace, generační konflikt, rostoucí sociální a ekonomické rozdíly mezi některými regiony, rozdíl mezi městem a venkovem, rozdíl mezi životním uplatněním mužů a žen, apod.).“* [http://www.konzervativci.cz/co-delame/, dne 12. 12. 2011]

Společenské uspořádání

V souvislosti s liberálním myšlením MK považují za nejdůležitější prvek společnosti osobu, jednotlivce-občana. Jednotlivec má svou vlastní odpovědnost za sebe, svou rodinu a i stát. Kladou důraz na harmonický rozvoj jednotlivce, který má primárně zajistit prostředí rodiny. *„Právě rodina může nejlépe vytvořit předpoklady pro účinné předávání etických, duchovních a sociálně-kulturních hodnot a vzorců civilizované společnosti, které jsou jejím prostřednictvím přenášeny z generace na generaci. Rodinu považujeme za důležitou i z hlediska ekonomického a sociálního.“* [http://www.konzervativci.cz/co-delame/, cit 12. 12. 2011] Dále souhlasí se samosprávou obcí a rozvojem místních společenství. Ale z liberálního hlediska odmítají posilování obcí na úkor práv jednotlivců. Stát považují za instituci nezbytnou, ale chtějí, aby se zaměřovala na ty oblasti, kde jsou její působnosti nenahraditelné, těmi jsou vnitřní a vnější bezpečnost, ochrana práv, vynucování a plnění smluv a zákonů. Z oblastí, kde je stát nahraditelný jinou formou aktivit žádají jeho nezasahování. Jako občanské sdružení, ale vyzdvihují prospěšnost nevládních institucí, jakými jsou občanská sdružení, spolky a charitativní organizace, které vštěpují jednotlivcům další dovednosti, získávají si jejich loajalitu a pomáhají udržovat ve společnosti soudržnost.

Politika

MK zásadně odmítají teze o tzv. konci ideologií.¹¹ Podle nich politika byla a je střetem odlišných názorů, ideologií a programů. MK tedy nesouhlasí s nepolitickou, technokratickou politikou, která zpochybňuje ideu zastupitelské demokracie, založené na volné soutěži politických idejí a programů. Ty jsou primárně reprezentovány politickými stranami, které se svými programy ucházejí o přízeň voličů. Voliči pak dávají ve volbách kandidátům stran mandát tento program realizovat. Volební program chápou jako závaznou smlouvu mezi volenými zástupci politické strany na straně jedné a voliči na straně druhé. *„Všechny utopické totalitní ideologie moderní doby (komunismus, nacismus, fašismus a anarchismus), které usilují o zdokonalení člověka politickými prostředky, jsou krutou iluzí, která v minulosti skončila nevídaným utrpením miliónů lidí a rozvratem tradičních hodnot. Naše země byla v končícím století několikrát konfrontována s pokusy o uskutečnění "ráje na zemi". Zkušenosti, které má naše země s vládou komunismu a nacismu, jsou dostatečným důkazem toho, že tyto doktríny jsou v teoretické i praktické rovině lidskou, etickou a právní zvráceností od samého počátku. Na místě jsou proto požadavky na jejich důsledné potírání a delegalizaci.“* [http://www.konzervativci.cz/co-delame/, cit. 18. 12. 2011] MK se negativně vyjadřují k desetiletím vlády Komunistické strany, která podle nich zanechala trvalé šrámy v myšlení českých občanů. Dále pak rovněž vnímají nástup nových moderních ideologií (např. ekologismu, feminismu a multikulturalismu), které podle nich znamenají nová nebezpečí pro tradiční konzervativně smýšlející společnost.

¹¹ Bell na sebe upozornil roku 1960 knihou „Konec ideologie“ (*The end of ideology*), kde ukazoval, že velké ideologie 19. století se vyčerpaly a v bohatých průmyslových zemích se díky demokracii a participaci zaměstnanců na rozhodování oslabilo ostří konfliktů. To však není jen důvod k radosti: po ideologiích zbývá velké prázdno. Roku 1973 předložil svoji teorii postindustriální společnosti, kterou charakterizuje posun těžiště od výroby ke službám, rostoucí význam informací a vědy, který způsobí také jiné sociální rozvrstvení společnosti. DALRYMPLE, Daniel: Historii stále pohánějí velké ideje, obcin[online] 4. 9. 2010 Dostupné z <http://www.obcin.cz/cs/HISTORII-STALE-POHANEJI-VELKE-IDEJE-c1569/> [cit. 18. 12. 2011]

Ústavní a politický systém dle MK

MK se vyslovují pro model konkurenční demokracie¹², jehož fungování umožňuje etnická, náboženská, jazyková a kulturní homogenita české společnosti. Dále pro model, který je založen na volné soutěži politických stran ve volbách a názorovém soupeření vládních a opozičních sil v období mezi volbami. V rámci konkurenčního modelu demokracie MK upřednostňují parlamentní systém. „*Jsme pro existenci dvoukomorového parlamentu, který považujeme za instituci osvědčenou ve většině nejvyspělejších demokracií euroatlantického prostoru. Dvoukomorový parlament by měl být zárukou stability, kontinuity i kvality legislativního procesu. Poslanecká sněmovna, již je odpovědná vláda, by měla být volena většinovým volebním systémem tak, aby byl posílen konkurenční charakter stranicko-politické soutěže a následně stabilita a akceschopnost vlády. Jsme přesvědčeni, že hlavní odpovědnost za úspěch vlády by měl nést premiér, který by také měl disponovat dostatečně silným postavením a pravomocemi. Senát by podle našeho názoru měl být transformován na komoru, kde budou – prostřednictvím jejich zástupců – reprezentovány zájmy krajů.*“ [http://www.konzervativci.cz/co-delame/, cit. 19. 12. 2011]. Cílem MK je jeden politický subjekt, strana či pevné a stálé spojenectví více stran, který sjednotí všechny tradiční pravicové politické proudy: konzervativní, liberální i křesťanskodemokratické. Dále MK nepodporují přímou volbu prezidenta.

¹² Opakem konsensuální demokracie je model konkurenční demokracie nebo také westminsterský (podle sídla britského parlamentu, který Lijphart použil jako inspirační příklad pro stvoření tohoto modelu). Jeho základní rysy vypadají následovně.

- Koncentrace výkonné moci v rukou jedné strany a „jednobarevná“ vláda. Vládní koalice jsou výjimkou. Strana, která vyhraje volby, má vrukou veškerou politickou moc. Opozice vzhledem ke svému menšinovému postavení nemá na výkonnou moc žádný vliv
 - Převaha vlády nad parlamentem
 - Nevyvážený bikameralismus - v parlamentu dominuje dolní komora nad horní (pokud vůbec existuje). Horní komora nemá možnost zvrátit rozhodnutí dolní komory
 - Bipartismus - systém dvou stran. Jiné politické subjekty nemají možnost se příliš prosadit
 - Většinový volební systém tj. systém, ve kterém vítěz i když nezíská nadpoloviční většinu hlasů má v parlamentě většinu
 - Centralizovaná vláda - veškerá výkonná moc je soustředěna v centru, neprobíhá přerozdělování moci regionům
 - Vyloučení přímé demokracie - nástroje přímé demokracie, jako je například referendum, se neuplatňují
- NOVÁK, Miroslav: Proč je konkurenční model demokracie pro českou republiku vhodná, cepin.cz [online] 21 .02 .2002 Dostupné z <http://www.cepin.cz/cze/prednaska.php?ID=153> [cit 19.12.2011]

Veřejná správa

MK jsou pro důsledné oddělení státní správy a samosprávy. Jsou pro spravování země po vzoru: obec – kraj – stát. Obce by měly být základním stupněm veřejné správy, v jehož pravomocích by mělo zůstat vše, co jsou obce schopné zajišťovat a financovat. Pravomoci krajů musí být vymezeny tak, aby zbytečně nepřebíraly pravomoci, které mohou vykonávat obce a neodčerpávaly finanční prostředky lépe využitelné na obecní úrovni. Nedílnou součástí samosprávy na všech úrovních by měla být samospráva finanční. Výnosy z daní by měly směřovat tomu, kdo nese náklady na odškodnění negativních dopadů zdaněné činnosti. Financování obcí i krajů musí být koncipováno tak, aby obsahovalo stimuly pro soustavnou ekonomickou aktivitu na území těchto celků. Odmítají systém rozdělování financí pouze na základě počtu obyvatel, protože jde o systém, který nemá motivační charakter. Jsou pro zeštíhlení a maximální zefektivnění výkonu veřejné správy, které je mimo jiné podmíněno zaváděním moderních informačních technologií a soustavného vzdělávání zaměstnanců veřejné správy. MK tvrdí: *„Odmítáme princip definitivy ve státní správě a samosprávě, který není slučitelný s liberálně konzervativním pojetím veřejné správy a je neúnosně finančně náročný a demotivující. Považujeme za nutné, aby pro výkon některých funkcí ve veřejné správě i nadále zůstaly zachovány podmínky lustračního zákona. MK jsou proti povinnému členství v profesních komorách. Považujeme za potřebné, aby byl snížen vliv profesních komor na ekonomický život v zemi i na možnost svobodného přístupu k povolání.“* [http://www.konzervativci.cz/co-delame/, cit. 19. 12. 2011].

Hospodářská politika

Co se týče hospodářské politiky, shodují se Mladí konzervativci se svou spolupracující politickou stranou. Mladí konzervativci podporují volný trh. Podle nich to jediné může zaručit prosperitu jednotlivce a společnosti. Ve svém liberálním pohledu chtějí tedy i liberální ekonomické prostředí. Nedotknutelnost soukromého vlastnictví je pro ně určující. Dalším z jejich názorů na hospodářskou politiku státu je i snižování rozsahu státního majetku. Tato organizace tedy ve velké míře podporuje privatizaci státního majetku již od svého založení.

Zahraniční orientace MK.

Podle MK je Česká republika plnohodnotným členem mezinárodního společenství suverénních a demokratických zemí. Vzhledem k naší geografické poloze a historické tradici považují Českou republiku za součást euroatlantické civilizace. S ohledem na to si uvědomují spoluodpovědnost za další vývoj mezinárodních vztahů a mezinárodní bezpečnosti. *„Mezinárodní konflikty, a to včetně konfliktů válečných, jsou i nadále každodenní realitou a je tedy naší povinností se maximální měrou zasazovat o ochranu zájmů a bezpečnosti občanů naší země.“* [http://www.konzervativci.cz/co-delame/, cit. 19. 12. 2011]. Mladí konzervativci usilují o to, aby se mezinárodní postavení České republiky dále posilovalo. Tohoto cíle je možné dosáhnout trvalým a trpělivým prosazováním českých národních zájmů v mezinárodních vztazích, jakož i dodržováním všech existujících závazků.

Zahraniční politika České republiky musí dle MK odrážet primární národní zájem, kterým je udržení samostatnosti a suverenity České republiky a jejího demokratického zřízení. Nejlepšího naplnění tohoto zájmu podle MK dosáhne ČR prostřednictvím zahraniční politiky postavené na dvou základních pilířích, kterými jsou pevné transatlantické vazby a spolupráce v rámci evropských integračních struktur.

Pohled na Českou republiku a členství v Evropské Unii

Začlenění se České republiky do Evropské unie formálně v roce 2004 považují MK za důležitý krok české zahraniční politiky. Podporují myšlenku evropské integrace vedoucí k zajištění dlouhodobé stability a prosperity v Evropě, která se zakládala na čtyřech pilířích Evropské Unie a tj. základních svobodách, volném pohybu osob, zboží, kapitálu a služeb. MK podporují takovou formu integrace, která povede k úplnému naplnění čtyř základních svobod, za současného zachování národní svrchovanosti v oblastech vymezených státem. *„Proto nesouhlasíme s přenášením dalších kompetencí z národní na nadnárodní úroveň a současně v oblastech, kde nadnárodní kompetence neúměrně zasahují do národních, jsou pro navrácení těchto pravomocí zpět na rozhodování na národní úrovni. Problémy mají být řešeny nejdříve na úrovni nejbližší dané problematice.“* [http://www.konzervativci.cz/co-delame/, cit. 19. 12.

2011] Fungování rozšířené EU na základě současných smluvních vztahů MK považují za dostačující a snahu o vznik ústavní smlouvy vnímají jako zasahování do národních zájmů a historického vývoje jednotlivých států v EU. Nesouhlasí s navyšováním pravomocí evropských institucí na úkor jednotlivých členských států, jsou pro zachování práva národního veta v současné podobě a zachování současného poměru sil rozhodování v Radě EU. Zahraniční politiku považují za doménu národních států, a proto jsou proti institucionalizaci postu ministra zahraničí EU. Tvrdí, že současné rozhodování v institucích EU trpí demokratickým deficitem. Nechtějí takovou politickou integraci, znamenající v konečném důsledku vytvoření evropského superstátu. Podporují politiku vedoucí k dokončení liberalizace ekonomického prostředí a úplnému uvolnění regulativních opatření jednotného vnitřního trhu EU. Stavíme se za zásadní změnu ve financování Společné zemědělské politiky EU, tj. ukončení nerovnoprávného a neefektivního udělování dotací. Myslí si, že je nutné provést změnu v přerozdělování finančních prostředků v rámci regionální politiky ve prospěch snižování rozpočtových výdajů.

Česká republika a Severoatlantická aliance

MK vnímají Spojené státy americké jako světovou velmoc, která představuje garanci bezpečí a stability, svobody a demokracie. Vzhledem k sílící protiamerické náladě ve světě vyjadřují podporu boji proti světovému terorismu a rovněž snaze šířit demokracii v nedemokratických režimech. MK jsou přesvědčeni, že ekonomická a vojenská síla USA vytváří významnou platformu pro spolupráci s EU a považují USA za klíčového spojence České republiky v oblasti bezpečnosti. *„Severoatlantickou alianci považujeme za základního garanta české, evropské i světové bezpečnosti. Pokládáme za samozřejmé, že ČR převeze všechny závazky, které ze členství v NATO vyplývají. Podporujeme aktivní zapojení České republiky do akcí pod hlavičkou NATO, a to i vysílání českých ozbrojených sil do zahraničních misí NATO.“* [http://www.konzervativci.cz/co-delame/, cit. 20. 12. 2011]

4. ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE MLADÝCH KONZERVATIVCŮ

Nejčastějšími aktivitami Mladých konzervativců jsou semináře, přednášky a diskuse, které se mnohdy odehrávají a konají i pro členy podobných organizací ze zahraničí. Ve spolupráci se zahraničními organizacemi hraje důležitou roli Zahraniční klub. Zahraniční klub MK kromě organizování zahraničně-politických přednášek a seminářů na středních a vysokých školách pořádá pro členy MK návštěvy různých institucí (například Evropského parlamentu a Rady Evropy ve Štrasburku). Úkolem Zahraničního klubu je též prohlubování spolupráce s partnerskými zahraničními sdruženími. Podobné aktivity vykazuje také Politologický klub, který pořádá přednášky na politická témata za účasti současných politiků a expertů.

Pokud jde o zahraniční organizace, Mladí konzervativci spolupracují s partnerskými konzervativními, křesťanskodemokratickými a liberálními sdruženími mládeže a studentů. Za své partnery označuje MK například Občianskodemokratickou mládež ze Slovenska, Mladé konzervativce z Polska, Fidelitas z Maďarska či Junge Union z Německa.¹³ Nastíním u některých spolupracujících organizací proč. Spolupráce mezi **Junge Union** a Mladými konzervativci stojí samozřejmě na podobném politickém programu, či jejich podporou své politické strany, zmíněné Junge Unionse liší pouze ve velké podpoře křesťanského náboženství, což ovšem souvisí na provázanosti s německou Křesťanskou demokratickou unií. V manifestu Junge Union stojí, že organizace má zvyšovat povědomí a podporovat politické cíle CDU/CSU mezi mladými lidmi. Vychází z liberálně-konzervativních hodnot, prosazuje křesťanský pohled na člověka a jeho odpovědnost před Bohem. Preferuje demokracii a sociální model tržního hospodářství, zastává myšlenky evropské integrace a těsných vazeb se Spojenými státy v rámci NATO. Dále kupř. je jedním z hlavních úkolů reforma veřejného systému sociálního zabezpečení. V zahraničních vztazích podporuje bilaterální německo-americké bezpečnostní spojení. Rozdíl lze ještě pozorovat ve spolupráci a napojení na politickou stranu, kde Junge Union je oficiální mládežnickou

¹³ Viz MK a zahraničí (<http://www.konzervativci.cz/mkazahranici.php>)

organizací. Jak Junge Union, tak CDU/CSU mají spolupráci zavedenou ve svých stanovách. [http://www.junge-union.de/content/junge-union/files/Grundsatzprogramm.pdf, cit. 21. 2.]

Maďarští **Fidelitas**, jsou mládežnická organizace parlamentní politické strany Fidesz. I u tohoto seskupení existují shodné názory s Mladými konzervativci na politiku EU, členství v NATU, liberálními názory a jako u polských Mladých konzervativců hájí význam církví pro soudržnost společnosti. [http://www.fidesz.hu/index.php?Rovat=10009, cit. ze dne 4. 3. 2012] Další mládežnické organizace, které spolupracují s MK již nejsou napojeny výhradně na jednu politickou stranu ve svém státě, zastávají funkci sdružení pro mladé, které se vyjadřují a podporují jednotné ekonomické a politické myšlení. Jsou jimi **Mladí konzervativci z Polska**, kteří také vyzdvihují demokratické zřízení státu, ale jinak je tomu u liberálního ekonomického postoje. Pro ně je důležitý stát z hlediska bezpečí občanů, ale podporují stát i jako vlastníka majetku. Pohled na zahraniční politiku mají česká a polská organizace podobný. Jednání s Evropskou unií by měla být provedena z hlediska národních zájmů. Členství v NATO a modernizace armády se jim jeví jako zajištění národní bezpečnosti, ale neporušení státní suverenity. Silný vliv katolické církve v Polsku se projevuje i ve stanovách organizace. Jsou proti interrupci, eutanazii, ale to odráží hlavně konzervativní hodnoty společnosti, které se v této organizaci projevují více než v jiných středoevropských konzervativních mládežnických uskupeních [http://www.konserwatyzm.pl/# cit. ze dne 2. 3. 2012] U **Občiansko demokratické** mládeže se opět setkáváme ve svém prohlášení a programu k podobným názorovým ideám. Pro srovnání: „*Občiansko-demokratická mládež je združením mladých ľudí a pre mladých ľudí, ktorého úlohou je vzdelávanie a podpora ich participácie na správe a ovplyvňovaní vecí verejných. Hlásime sa k princípom individuálnej slobody a zodpovednosti vo všetkých sférach spoločenského života, predovšetkým vo sfére politickej a ekonomickej.*“ [http://www.odm.sk/sk/main/nazory, cit. ze dne 28. 2. 2012]

Působení na mezinárodních kongresech a členství v mezinárodních organizacích považují Mladí konzervativci za jeden z nejdůležitějších bodů ve své činnosti. Z tohoto důvodu jsou i členy The European Democrat Students. Tato organizace je největším uskupením mladých lidí v Evropě, kteří si zakládají na pravicové politice. Jejich hlavními pilíři je prosazování lidských práv, rodinu vyzdvihuje jako základní atribut ve státě, poté již fungování státu. Stát je hlavním zastáncem a ochráncem osobních svobod a občanských svobod. Jeho hlavní úkoly jsou v ochraně života a majetku svých občanů a prosazování právního státu. Stát uznávají jako legitimní sílu, která je nezbytná pro civilizovanou společnost. [http://www.edsnet.org/index.php/about-us/values, cit. ze dne 1. 3. 2012] V EDS

měli Mladí konzervativci ve vedení svého zástupce. V letech 2000 až 2003 byl Petr Sokol místopředsedou EDS. Mladí konzervativci také patří mezi zakládající členy The European Young conservatives a The International Youth Democrat Union, která sdružuje pravicové mládežnické organizace, které mají zájem o rozvoj svobody, boj proti socialistickým názorům a státním zásahům do života lidí.¹⁴ Další organizací, se kterou Mladí konzervativci velmi úzce spolupracují je Středoevropská spolupráce mládeže (CEYC) Central European Youth Conference, podobně jako u The International Youth Democrat Union, sdružuje i tato organizace pravicově smýšlející mladé obyvatele střední Evropy, kteří vystupují a pořádají konference na téma lidských práv. Členové CEYC intenzivně usilují o vytvoření silné, svobodné a jednotné střední Evropy. Za důležitou považují také podporu myšlenky střední Evropy jako takové, posílení identity našeho regionu a jeho hlasu v rámci celé Evropy. Pro dosažení těchto cílů se signatářské země jednou ročně setkávají na společné konferenci. V současnosti se vyjadřují např. k občanským právům v Bělorusku. V letošním roce se stal člen MK, zahraniční tajemník MK Martin Halada, předsedou tohoto sdružení.

¹⁴ Viz Elektronická verze Constitution of the IYDU
(http://www.iydu.org/index.php?option=com_content&task=view&id=15&Itemid=30)

5. SPOLUPRÁCE S PŘÍSLUŠNOU POLITICKOU STRANOU

Na české politické scéně můžeme vyzorovat i jiné příklady, kdy jsou na politickou stranu napojeny různé přidružené organizace. Strana pro voliče neznamena pouze možnost vyjádřit své politické názory ve spektru pravice či levice, ale sociální rozdělení společnosti s sebou přináší řadu výhod, kdy občané mohou vyjádřit své preference ne pouze v oblasti politických voleb, ale i členstvím ve straně. Přidružené organizace politických stran, jmenovitě mládežnické organizace politických stran, jsou možností, jak vyjádřit své postoje ne přímo v členství dané politické strany, ale spíše v jiném začlenění se do politického dění a proklamováním svých názorů méně politicky a to mládežnické organizace nabízejí.

V České republice v současnosti vyvíjí činnost několik sdružení napojených k politickým stranám. Příklad: Česká strana sociálně demokratická a Mladí sociální demokraté. Křesťanská a demokratická unie-Československá strana lidová a Mladí křesťanští demokraté (i když ti se od minulého roku hlásí již ke svému samostatnému programu), či Komunistická strana Čech a Moravy a Komunistický svaz mládeže. V případě Občanské demokratické strany a Mladých konzervativců již o tak těsné spolupráci hovořit nemůžeme, ovšem v současné době se o smlouvě o spolupráci s Mladými konzervativci vedou časté debaty. Dodnes, ale ODS nemá ve stanovách ani v dalších dokumentech jednoznačný postoj k tomuto tématu. To neznamena izolaci ODS vůči MK, spíše to značí vystupování a působení strany jako samostatného subjektu. To je typické pro organizace, které s ODS ne příliš vázaně spolupracují, také se snaží vystupovat jako samostatné subjekty, vystupující hlavně za své názory a myšlenky.

Organizací spolupracujících s ODS je mnoho, uvedu zde ty, které mají ODS jako svého hlavního partnera, i když ne smluvně. Tyto organizace udržují kontakty také s Mladými konzervativci. Většinu z nich můžeme označit za sympatizující přidružené organizace politické strany.¹⁵ Je to **Občanský institut**, o kterém již bylo zmíněno ve druhé kapitole. **Liberální institut**, který se označuje za **centrum pro rozvoj svobody, soukromého vlastnictví, tržního hospodářství a posílení vlády zákona, obhajuje základní liberální**

¹⁵ Viz kapitola č. 1

myšlenky¹⁶. Rovněž **Centrum pro studium demokracie a kultury- Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK)** je nezávislá nezisková vzdělávací a kulturní organizace (v práci od S. Balíka je označován za think-tank). Přispívá k rozvoji demokratické politické kultury a připomíná nezastupitelnost křesťanských hodnot patřících k základním zdrojům evropské civilizace. [<http://www.cdk.cz/>, cit. 12.12.2011] Další organizací, která stojí za zmínku a spolupracuje i s Mladými konzervativci je **Centrum pro ekonomiku a politiku (CEP)**. Je to institut pro ekonomická a politická studia. Hlavním cílem je šíření myšlenek pro svobodnou společnost a tržního hospodářství a podpora myšlenek velkých osobností. Po CEPU následuje **CEVRO a Liberálně-konzervativní akademie**. Na založení CEVRA má podíl Ivan Langer, jeden z předních politiků ODS. CEVRO se označuje jako apolitické sdružení, které se hlásí ke spolupráci s jemu blízkými politickými stranami. Mezi jejich cíle patří prolamování bariér mezi politickou, akademickou, podnikatelskou, mediální a občanskou sférou, ke svobodné výměně zkušeností a znalostí na domácí i zahraniční úrovni.[BALÍK, S. a kolektiv: Občanská demokratická strana a česká politika, s. 268]

Mladí konzervativci svou stranu veřejně podporují a nemůžeme říci, že jsou na ni úplně nezávislí, tudíž je lze označit za vedlejší organizaci politické strany. Mladí konzervativci se ve svých stanovách hlásí k podpoře Občanské demokratické strany. Na toto konto pravidelně uskutečňují semináře a přednášky, ve kterých jsou hlavními hosty členové ODS, ale zastoupení mají i představitelé jiných českých pravicových stran. Občanská demokratická strana má podporu v Mladých konzervativcích i při vytváření svého předvolebního politického programu. ODS uskutečňuje předvolební mítinky a někteří členové MK poté vstupují do předvolebních týmů ODS. Ovšem to bychom poukázali pouze na pozitivní vztah mezi ODS a MK, ten ale pokaždé dobře fungující není. Důvodem proto ne vždy idylický vztah mezi ODS a MK je snaha Mladých konzervativců o oficiální přidružení mládežnického uskupení k ODS. Ve svých stanovách ODS nemá zanesenou oficiální spolupráci s MK, ti se již od svého založení ale pokoušejí o oficiální spolupráci. MK již v roce 1993 MK požadovali zanesení spolupráce do stanov, ale na IV: stranickém kongresu to delegáti ODS zamítli a po usnesení kongresu se pouze vyjádřili, že MK jsou k ODS

-
- ¹⁶ každý jednotlivec má práva, která jsou nezcizitelná a jeho život má hodnotu
 - zásada dobrovolnosti platí ve všech lidských činnostech
 - instituce soukromého vlastnictví, smlouvy a vlády práva jsou nezastupitelné při ochraně lidských práv
 - samoregulující se trh, svobodný obchod a dobře definovaný právní rámec jsou nezbytné pro rozvoj společnosti [<http://libinst.cz/stranka.php?id=2>, dne 12.12.2011]

spolupracující organizací. Tyto neúspěšné snahy se projevovali ve vnitřním fungování MK. V roce 1997 byl totiž odvolán předseda Petr Mach, bylo mu oznámeno, že jeho práce nesměruje k většímu prohloubení vztahů s ODS a tudíž se nesnaží vést organizaci ke standardnímu křídlu ODS.

Určitou změnou v tomto, dá se říci, menším konfliktu mezi MK a ODS došlo v roce 2003. Zde předsedové MK a ODS, Petr Sokol a Mirek Topolánek, vydali oficiální společné prohlášení. V prohlášení například vyjádřili vůli „*úzce spolupracovat na poli šíření konzervativně-liberálních idejí a programu*“ a deklarovali připravenost kooperovat v kampani před referendem o vstupu České republiky do EU.¹⁷ Na XIV. kongresu ODS, který se konal ve stejný rok, vystoupil Petr Sokol s projevem, ve kterém se zaměřil právě na vzájemnou spolupráci. ODS označil za jedinou politickou stranu, jež reprezentuje autentický konzervativně-liberální program v podmínkách České republiky a vyzval k širší spolupráci obou uskupení. Zároveň nabídl ODS odborníky z řad MK. Kromě toho v jeho řeči zazněla výzva, aby ODS uzavřela s MK smlouvu o dlouhodobější spolupráci a jasně deklarovala, že považuje MK za jediný mládežnický subjekt reprezentující autentický konzervativně-liberální program v podmínkách ČR¹⁸ (tedy obdobu ustanovení, které je součástí stanov Mladých konzervativců a hovoří o ODS). Ani po tomto vystoupení však delegáti kongresu nepřijali žádné usnesení, které by vztah ODS s MK upřesňovalo. I na následujícím stranickém kongresu v roce 2004 jeho delegáti v závěrečném usnesení pouze konstatovali, že „*Kongres ODS oceňuje spolupráci se sdružením Mladí konzervativci a váží si pomoci jeho členů při letošních volebních kampaních.*“¹⁹

Velkým selháním se pro MK stala událost z roku 2005. Členové zlínského regionálního klubu ODS, kteří byli stále členy MK a z této organizace se také znali, tehdy využili prosazení svých politických plánů ohledně mládežnické organizace v místním sdružení ODS. Vrcholem tohoto jednání byla stížnost představitelů ODS u vedení strany, že MK zasahuje do poměrů strany. Toto jednání zapříčinilo negativní pohled mnoha funkcionářů ODS na Mladé konzervativce. Reakcí na tento počín bylo rozpuštění regionálního klubu Mladých konzervativců ve Zlíně.

¹⁷ Viz Prohlášení předsedů ODS Mirka Topolánka a MK Petra Sokola [<http://www.ods.cz/press/zprava.php?ID=1305>], cit 23.12.2011]

¹⁸ Viz Sokol, P.: Vystoupení předsedy Mladých konzervativců (<http://www.ods.cz/knihovna/projev.php?ID=68>)

¹⁹ Viz Usnesení XV. kongresu ODS v Praze, Preambule (<http://www.ods.cz/press/zprava.php?ID=1680>)

Ovšem v roce 2011 se Mladí konzervativci dočkali oficiálního dokumentu-podpisu smlouvy s ODS. Tato smlouva, která se nazývá Smlouva o spolupráci, však nijak nezastřešuje nezávislé fungování MK jako svébytné organizace. Jiří Pospíšil (ministr spravedlnosti a bývalý člen MK) se v rozhovoru u příležitosti 20. let vzniku MK vyjádřil ke smlouvě takto: *„Já jsem velmi rád, že se podařilo po několika letech docílit toho, že Občanská demokratická strana podepsala Smlouvu o spolupráci s Mladými konzervativci, myslím, že je důležité, aby klíčové politické strany měly mládežnické organizace, které s nimi spolupracují. Při tom Mladí konzervativci zůstávají svébytnou entitou, nejsou pouhou součástí ODS a nejsou tak pouhým výtahem k moci, tak jako třeba Mladí socialisté u sociální demokracie. Spolupráce dvou politických subjektů jak pro ODS, tak pro Mladé konzervativce, do budoucna může mít velký přínos.“* [Televizní rozhovor s Jiřím Pospíšilem ku příležitosti vzniku 20 let MK, dostupné z <http://www.konzervativci.cz/>, cit. ze dne 28. 2. 2012]. Další vyjádření člena ODS ke spolupráci s Mladými konzervativci podal např. i Ivan Langer: *„Tak já věřím, že po letech vzájemného hledání a oťukávání, tady ten vztah je nejenom smluvně, ale i písemně potvrzen. Je potvrzen i tím, že celá řada Mladých konzervativců se stala mladými členy ODS a v ODS zestárlí a že také spousta Mladých konzervativců dřív nebo později se členy ODS stanou a budou tou novou krví.“* [Televizní rozhovor s Ivanem Langerem ku příležitosti vzniku 20 let MK, dostupné z <http://www.konzervativci.cz/>, cit. ze dne 28. 2. 2012].

Přestože není spolupráce ODS s MK uvedena ve stanovách strany dodnes, prakticky spolu oba subjekty spolupracují, což dovedlo představitele ODS a MK k podpisu Smlouvy o spolupráci. ODS, ale stále nijak výrazně finančně nepřispívá do rozpočtu MK. Intenzita kooperace se liší region od regionu. Členové MK se mnohde prosazují na kandidátky ODS v komunálních, krajských, parlamentních i evropských volbách. Někteří z nich jsou asistenty poslanců, jiní se v barvách ODS dostali do vrcholové politiky. Nejvýše postavenými bývalými členy MK je v současné době poslanec David Šeich (zvolen v roce 2002), ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil (poslancem od roku 2002, ministrem od roku 2006) a bývalý ministr vnitra a místopředseda ODS Ivan Langer. Jejich pozice považují MK za velký úspěch své mládežnické organizace.

Mladí konzervativci dříve také patřili k sympatizující přidružené organizaci politické strany ODS, ovšem později vytvořili s ODS smluvní spolupráci. Je to tedy mládežnická organizace politické strany ODS. Sdružení vyvíjí celou řadu aktivit, již zmínění přednášky a

semináře. Mladí konzervativci se samostatně neúčastní voleb²⁰, ale již před smluvní dohodou s ODS spolupracovali s pravicovými politickými stranami. Již od začátku své existence se přikláněli k ODS a jejich politickému programu. Původně se u Mladých konzervativců neslučovalo členství pouze v jiné mládežnické organizaci nebo v levicové politické straně. Právě jejich napojení na ODS představuje následující vstup do ODS po dovršení 18-ti let. K tomu se vyjadřují již stanovy z roku 1993, kdy Mladí konzervativci dovolují členství souběžně pouze s ODS. Ve stanovách bylo označení, že jsou mladým křídlem ODS. To se opět mění v roce 1995, kdy se opětovně povoluje členství v jiné pravicové straně. Od roku 1997 začali Mladí konzervativci úzce spolupracovat s ODS, což mezi nimi vedlo k různým názorovým střetům. Ale tím začala aktivní spolupráce na volebních kampaních ODS. Lze tedy konstatovat, že Mladí konzervativci mají ze sympatizujících přidružených politických organizací nejbližší k ODS blíže, než ostatní spolupracující organizace. Je to již zmíněným očekáváním vstupu do Občanské demokratické strany. Jak již bylo zmíněno, z Mladých konzervativců už nejednou vzešel známý politik ODS, který se stal buďto poslancem parlamentu České republiky, nebo ministrem ve vládě. Znovu zmíním Jiřího Pospíšil, Petra Sokola, Davida Šeicha, Jana Zahradila, Pavla Drobila, ti všichni začínali jako členové Mladých konzervativců a později se stali členy ODS. To podporuje argument, který vyjadřuje, že mládežnické organizace politických stran jsou důležitým prvkem při utváření a budování budoucích politických názorů, seberealizaci a socializaci mladých lidí, vytvářejí aktivní účast na politickém dění, utvářejí kontakty mezi mladými lidmi, či někdy dokonce členství v organizaci nastartuje budoucí politickou kariéru. Lze říci, že budoucí politici mohou na svou kariéru připravit v mládežnických organizacích. Zde se mladí lidé mohou setkat s vrstevníky podobného názoru a pochopit svět politiky. Mnohým z nich může politická organizace odstartovat úspěšnou politickou dráhu. Samozřejmě, že umetenou cestu do nejvyšších pater české politiky nemají. V současnosti tedy ODS a TOP 09 čerpají své následovníky z řad Mladých konzervativců. Výhoda Mladých konzervativců oproti jiné mládežnické organizace může být také taková, že na rozdíl od Mladých sociálních demokratů si konzervativci své financování zajišťují sami. „*Proto můžeme být vůči ODS kritičtí,*“ pochvaluje si předseda organizace Jiří Fremr. Většina členů organizace stále preferuje ODS nad TOP 09. [Mládežnické organizace, brána do světa politiky, in : parlamentnilisty.cz, on-line 31.7.2011[<http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Mladeznicke-organizace-Branado-sveta-politiky-204120>, cit 20.12. 2011]

²⁰ viz kapitola 1

Všechny přidružené organizace ODS mají na tuto stranu vazbu, ale Mladí konzervativci největší. I ODS považuje tuto organizaci za sobě nejbližší. Aktivně spolu diskutují ohledně politického programu, lze tedy s určitostí Mladé konzervativce označit jako přidruženou organizaci politické strany. Do budoucna plánují Mladí konzervativci rozvinout koncept pravicové mládežnické organizace, tak jak je tomu v západní Evropě. Jiří Fémr, současný předseda Mladých konzervativců, se vyjádřil k plánům do budoucna takto: *„Doufám, že Mladí konzervativci se dále budou rozrůstat o nové členy, kteří však budou stále stejně smýšlející a stejně pracovití (... ..) Doufám, že se v budoucnu podaří rozvinout koncept pravicové mládežnické organizace, tak jak je tomu na západě.“* [Rozhovor s předsedou Mladých konzervativců, dostupné z <http://www.konzervativci.cz/>, cit. ze dne 28. 2. 2012

6. ZÁVĚREČNÉ POROVNÁNÍ

HLAVNÍ ZNAKY MK A MLÁDEŽNICKÝCH ORGANIZACÍ

V první kapitole byly vymezeny hlavní znaky mládežnické organizace a jiné další pojmy, které tyto sdružení charakterizují. **1.** Mladí konzervativci jsou sdružením fyzických osob, což můžeme najít v jejich zakládací listině. **2.** Jsou sdružením mladých lidí. Jejich stanovy určují, že členové MK se mohou pohybovat ve věkové hranici 15-35 let a kteří vyznávají konzervativní občanské a liberální zásady. **3.** MK jsou politické sdružení. Tato organizace vznikla za účelem prosazování určitých politických zásad, programů a ideologie. **4.** MK spolupracují s politickou stranou, i když jejich spolupráce není vyčleněná smluvně ve stanovách ODS, Mladí konzervativci tuto stranu prosazují.

MLADÍ KONZERVATIVCI V POROVNÁNÍ SE ZNAKY POLITICKÉ STRANY

1. Mladí konzervativci jsou sdružením, vznikajících za dlouhodobým účelem, vznikli v roce 1991 a působí dodnes za účelem prosazování svých idejí, které jsou obsaženy v jejich stanovách, zvláště pak pravicově orientovaných politických myšlenek.

2. Mladí konzervativci jsou územní organizace s celostátním nebo regionálním dosahem. Jejich organizace působí po celé ČR. Tato organizace vždy pravidelně pořádá meetingy, kde se řeší aktuální témata, či se scházejí za účelem jmenování nových členů. Dalším důležitým prvkem jsou regionální kluby MK. Jmenovitě Praha, Plzeň, Ostrava, Brno. Občan z každého kraje České republiky se může stát členem Mladých konzervativců, následně bude do jednoho z jmenovaných regionálních klubů přiřazen.

Vůli vykonávat moc a vyhledávat lidovou podporu už tato organizace nemá, Mladí konzervativci, jako samostatná organizace, se nikdy neúčastnili voleb²¹. Výjimkou jsou členové MK a zároveň ODS.

²¹ Nedovoluje to zákon, více v kapitole č. 1. Poznámky. Autorky.

POLITICKÉ FUNKCE MK

1. Mladí konzervativci zastupují svou politickou úlohu mezi mládeží. Pořádají letní kempy, zimní univerzity, přednášky pro mladé a šíří své myšlenky. Na své kurzy zvou známé osobnosti z řad expertů na dané téma.

2. Dále zastupují zájmy mládeže uvnitř politické strany a ve společnosti, tím je míněno, že MK přicházejí s novými tématy do vnitrostranických diskuzí. I když starší elity s nimi nemusí souhlasit a aktivně je podporovat, tento prvek je celkově důležitý pro nové a mnohdy sofistikovanější nápady mladších.

3. Výchova stranického dorostu zde existuje: Mladí konzervativci přivádí nové členy do MO. Předpokládá se, že se vstupem do MK noví členové sympatizují s ODS a z toho vyplývá snaha rozšiřovat volební základnu.

ÚČAST MK NA POVINNOSTECH POLITICKÝCH STRAN

MK nejsou politickou stranou a nemohou se tak jako samotná organizace zúčastnit voleb, pouze může, jako zvláštní organizace politické strany, konkrétní program v průběhu kampaně podporovat. S tím souvisí právo na přístup k veřejnoprávním sdělovacím prostředkům v rámci volební kampaně: veřejně se vyjadřovat k podpoře a schvalování programu ODS. MK od roku 1997 aktivně spolupracují s ODS na politickém a volebním programu. Není výjimkou, kdy člen MK zastává post asistenta člena ODS ve vládě a aktivně mu pomáhá s jeho politickou prací²². Co se týče dodržování demokratických stanov a demokraticky zvolených orgánů. U občanských sdružení nic podobného předepsaného není, ovšem potom záleží na každé konkrétní organizaci. MK podporuje demokratické strany a tudíž se jejich orgány a stanovy tímto bodem řídí.

KLASIFIKACE ZNAKŮ MK

MK lze začlenit do politického spektra k tzv. pravicově orientovaným organizacím. Další kritérium může být organizační se vztahem k spřízněné politické straně. Vztah k politické straně je dán v obsahu stanov MO, dále finanční podporou dané politické strany a cíly MO. ODS finančně podporuje Mladé konzervativce. Mladí konzervativci proklamují podobné smýšlení v ekonomice, hospodářství České republiky, v sociální politice,

²² Kupř. bývalý senátor za obvod Mělník, v letech 2004-2010, Jiří Nedoma.

v zahraniční orientaci jako ODS a také podporují liberální smýšlení, což je pro ODS stěžejní bod. Mladé konzervativce lze zařadit jako vedlejší politickou organizaci, i když organizace je naprosto nezávislá, finanční prostředky nečerpají pouze od ODS, ale i jiných sponzorů a jejich členové stále mají povolené členství i v jiné pravicově orientované politické straně (například TOP O9). Ovšem názorová blízkost mezi MK a stranou ODS existuje a hraje klíčovou roli.

ZÁVĚR

Význam mládežnických organizací politických stran u nás bývá poněkud opomíjen. Odborníků, kteří se tomuto tématu věnují, je málo. V České republice existuje minimum studií a publikací o mládežnických organizacích. V zahraničí je tomu jinak, ale to je spojeno s historickým i politickým vývojem, kdy mládežnické organizace kupř. v západní Evropě fungují už více jak padesát let a své politické strany dlouhodobě a aktivně podporují v politickém programu a veřejně vystupují i na mítincích své přidružené politické strany. V České republice byla jiná situace v průběhu první Československé republiky, kdy podobné spolky vznikaly a měly větší počet příznivců, než je tomu dnes (Mladí sociální demokraté). V současnosti u nás bývá pořád pohlíženo na mládežnické politické organizace poněkud s despektem zejména z důvodu větší známosti mládežnických organizací přidružených k extrémistickým stranám našeho politického systému. O těchto organizacích bývá v médiích více slyšet (jmenovitě Komunistický svaz mládeže), než o mládežnických organizacích, které vykonávají pro společnost participační úlohy pro mladé občany.

Při tvorbě práce jsem se potýkala s nedostatkem odborné literatury, která byla k tomuto tématu vydaná. To může být bráno jako negativum, ale domnívám se, že mnou použité zdroje dostatečně popisují danou problematiku. Využívala jsem dostupnou literaturu, a snažila se na ní navázat a porovnat zdejší teoretické vymezení s praktickým fungováním mládežnické organizace Mladí konzervativci. Zaměřila jsem se na různé znaky, dle kterých lze mládežnickou organizaci z politologického hlediska popsat a v souvislosti s touto teoretickou rovinou jsme se snažila v poslední kapitole vytvořit srovnání s praxí fungování mládežnických organizací politických stran. Pro význam a existenci mnou zvolené mládežnické organizace jsem použila další kapitoly k vysvětlení, co vše vedlo ke vzniku Mladých konzervativců, jaké orgány působí uvnitř organizace, jak konzervativci fungují. Záměrem také bylo vytyčit jejich hlavní program, jelikož jsem chtěla prokázat, že jsou liberálně-konzervativně orientovaní a tudíž jejich spolupráce s ODS, jakožto pravicově a liberálně orientovanou stranou, je pro Mladé konzervativce z výběru českých politických stran logickou volbou.

Závěrem lze konstatovat, že Mladé konzervativce určitě mohou přiřadit (s ohledem na jejich program) k pravicově zaměřeným mládežnickým organizacím. Ve svých stanovách

vycházejí z liberálních a konzervativních myšlenek a zásad, vyjadřují se k minimální funkci zásahu státu do osobních svobod občanů a podporují kapitalistické zřízení. Mladí konzervativci se ztotožňují s cíly a programem své politické strany, podporují je, spolupracují a jsou s nimi člensky provázány. Zároveň, ale nejsou na příslušnou stranu výhradně organizačně napojeny. I když v minulosti došlo k několika jednáním o podpis smlouvy, která by Mladé konzervativce deklarovala jako úplnou přidruženou organizaci ODS, smlouva o spolupráci byla podepsána až po dvaceti letech vzájemných jednání. Dodnes, ale nemá tato politická strana ve svých stanovách zanesenou spolupráci s touto organizací. Díky všem vyzkoumaným závěrům lze Mladé konzervativce kvalifikovat dle členění jako vedlejší organizaci politické strany. Organizace není na stranu veřejně napojena, ale i tak sleduje zájmy, programy a plány své politické strany, respektuje je a podporuje. Do budoucna si myslím, že by se výzkum měl více zaměřit na aktivity a vliv mládežnických organizací na mladé občany České republiky a provázanost politických stran se svými sympatizujícími mládežnickými organizacemi.

SEZNAM LITERATURY

BALÍK, S. a kolektiv: Občanská demokratická strana a česká politika: ODS v českém politickém systému v letech 1991-2006, Centrum pro studium demokracie a kultury, Brno 2006. ISBN 80-7325-079-9

DVOŘÁKOVÁ, V. : Základní modely demokratických systémů I, VŠE v Praze, Praha 2008. ISBN 978-80-245-1357-7

McGANN, James G., WEAVER, R. Kent: Think Tanks and Civil Societies: Catalysts for Ideas and Action, Transaction Publishers, New Brunswick 2000. ISBN 0765800322 : 0765800322

NOVÁK, M. : Systémy politických stran: úvod do jejich srovnávacího studia, Sociologické nakladatelství, Praha 1997. ISBN 80-85850-22-2

KLÍMA, M.: Catch-all strany O. Kirchheimera, Strana univerzálního typu, Politologický časopis, 3/1996.

SCRUTON, R: Slovník politického myšlení, Atlantis, Brno 1991. ISBN 80-7108-013-6.

SCHNEIDER, J.: Think-tanky ve visegrádských zemích: analýza politiky a obhajoba zájmů, Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity v Brně, Brno 2003. ISBN 80-210-3104-2

ŠIMÍČEK V.: Mládežnické organizace politických stran v České republice, Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity v Brně, Brno 1999. ISBN 8021020237

TELEC, Ivo: Spolkové právo : právně samostatné organizační jednotky. Časopis pro právní vědu a praxi, Masarykova univerzita. Právnická fakulta, Brno 2001. ISSN 1210-9126

VODIČKA, K., CABADA, L.: Politický systém České republiky: Historie a současnost., 3. doplněné vydání, Portál, Praha 2003, 2007. ISBN 978-80-7367-337-6

WESTERWELLE, G.: Das Parteienrecht und die politischen Jugendorganisationen, Einbad 1994. ISBN 978-3-7890-3555-5

INTERNETOVÉ ZDROJE, ČLÁNKY A DOKUMENTY

DALRYMPLE, Daniel: Historii stále pohánějí velké ideje, obcin[on-line] 4. 9. 2010 Dostupné z <http://www.obcinst.cz/cs/HISTORII-STALE-POHANEJI-VELKE-IDEJE-c1569/>

NOVÁK, Miroslav: Proč je konkurenční model demokracie pro Českou republiku vhodný, [on-line] 21 .02 .2002 Dostupné z <http://www.cepin.cz/cze/prednaska.php>

<http://www.fidesz.hu>

<http://www.junge-union.de>

Programové prohlášení Junge Union na <http://www.junge-union.de/content/junge-union/files/Grundsatzprogramm.pdf>

<http://www.konzervativci.cz>

<http://www.konserwatyzm.pl>

MK a zahraničí, <http://www.konzervativci.cz/mkazahranici.php>

<http://www.obcinst.cz>

Programové prohlášení Občiansko-demokratické mládeže z <http://www.odm.sk>

<http://www.ods.cz>

Seznam občanských sdružení MV ČR, <http://www.mvcr.cz>

Sokol, P.: Vystoupení předsedy Mladých konzervativců. Dostupné z
<http://www.ods.cz/knihovna/projev.php?ID=68>

<http://www.vsehrd.cz>